



“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.



AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 15 sentyabr 2021-ci il №72 (2580) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Əbədi, sarsılmaz qardaşlarıq biz!

“Üç qardaş - 2021” beynəlxalq təliminin açılışına həsr olunan təntənəli mərasim keçirilib



Sentyabrın 12-də Bakıda Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təliminin açılışına həsr olunan təntənəli mərasim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, əvvəlcə Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı general-mayor Zaur Cavanşir Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr komandanı, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı general-leytenant Hikmət Mirzəyevə təlim iştirakçılarının açılış mərasiminə hazır olduqları barədə məruzə edib.

Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr komandanı üç dövləti təmsil edən xüsusi təyinatlıları birgə təlimlərin başlaması mü-

nasibətilə təbrik etdikdən sonra Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın şəhidlərinin xatirəsini yad etmək üçün bir dəqiqəlik sükut elan olunub.

İştirakçı ölkələrin Dövlət Himnlərinin müşayiəti ilə həmin respublikaların Dövlət Bayraqları qaldırılıb.

General-leytenant Hikmət Mirzəyev çıxış edərək Türkiyə və Pakistan xüsusi təyinatlılarının nümayəndələrini salamlayıb və onları Azərbaycanda görməkdən məm-

nun olduğunu bildirərək deyib: "Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan bəşəriyyət tarixinə bir-birinə yaxın dost və qardaş ölkələr kimi düşüb. Bu əlaqələrin mərkəzində dayanan isə xalqlarımızın bir-birinə sıx şəkildə bağlı olmalarıdır. Buna əyani sübut kimi Azərbaycanın 2020-ci il sentyabrın 27-də təcavüzkar Ermənistanın silahlı qüvvələrinə qarşı başladığı 44 günlük əks-hücum əməliyyatının ilk günündən Türkiyə

və Pakistanın Azərbaycana həmrəylik və dəstək nümayiş etdirməsini göstərmək olar. Bu gün ölkələrimiz arasında bütün sahələr üzrə əməkdaşlıq ən yüksək səviyyədədir. Regionun və xalqlarımızın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün əlaqələrimizin daha da gücləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir".

(Ardı 4-cü səhifədə)



Naxçıvan Müdafiə Komitəsinin ilk sədri olmuş Elman Abbasov "Şücaətə görə" medalı ilə (ölümündən sonra) təltif edilib

4-cü səhifədə



Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsi yad edilib

5-ci səhifədə



Şəhid Elnur Cabbarova həsr olunmuş anım mərasimi

6-cı səhifədə



Yaddaşlara hopen tarixi gün

8-ci səhifədə

Türkiyə prezidenti Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyini qəbul edib

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovu və Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kərim Vəliyevi qəbul edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, qəbulda Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar və Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Güler də iştirak edib.



Azərbaycanın Müdafiə naziri Türkiyə tərəfinə başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə naziri Hulusi Akara və Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Gülerə başsağlığı ünvanlayıb.

Başsağlığında deyilir: "Suriyanın idlib şəhərində, xaincəsinə edilmiş hücum nəticəsində qardaş Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının şəhid olması və yaralanması haqqında məlumatlar mənə dərinlikdən kədərləndirir.

Həlak olanlara rəhmət diləyir, onların yaxınlarının dərdlərinə şərik olur, ailələrinə dərin hüznə başsağlığı verir və Allahdan səbir diləyirik. Ruhlari şad, xatirələri əziz olsun. Bütün yaralılara Tanrıdan şəfa diləyirəm. Sizin acınız bizim də acımızdır.

Türkiyə Silahlı Qüvvələri tərəfindən həyata keçirilən terrorla mücadilə əməliyyatının müvəffəqiyyətlə başa çatmasına əminliyimi ifadə edir və uğur arzulayıram".

Azərbaycan və Türkiyə hərbi rəhbərliyi "TurAz Şahini - 2021" birgə taktiki-uçuş təlimlərini izləyiblər



Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə naziri Hulusi Akarın dəvətilə qardaş ölkədə

nümayəndə heyətinin təntənəli qarşılanma mərasimi olub.

yerinə yetirilən tapşırıqlar barədə yüksək səviyyəli qonaqlar üçün brifinq təqdim edilib. Brifinqdən sonra Azərbaycan və Türkiyə Respublikalarının Müdafiə nazirləri çıxış ediblər.

General-polkovnik Zakir Həsənov təlimlərdə iştirak edən şəxsi heyəti salamlaraq bildirib ki, Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri dövlət başçılarımızın rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilir.

Bu gün Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri strateji tərəfdaşlığa əsaslanır və bunun tərkib hissəsi kimi ordu quruculuğu sahəsində ardıcıl tədbirlər görülür.

Vətən müharibəsində də qardaş Türkiyənin mənəvi dəstəyini xüsusi vurğulayan Müdafiə naziri Türkiyə tərəfinə minnətdarlığını bildirib.

Nazir, həmçinin birgə təlim-

lərin hərbi pilotların bilik və bacarıqlarının daha da artırıl-

edərək birgə təlimlərin keçirilməsini yüksək qiymətləndirdi-



səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov, Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev və Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov "TurAz Şahini - 2021" birgə taktiki-uçuş təlimlərində keçirilən "Yüksək səviyyəli müşahidəçi günü"ndə iştirak etmək üçün Konya şəhərinə gəliblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlimlərin keçirildiyi ərazidə fəxri qarovulun iştirakı ilə Azərbaycan

Sonra "TurAz Şahini - 2021" birgə təlimlərinin gedişi,



masına xidmət etdiyini vurğulayıb.

Sonra Türkiyənin Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar çıxış

yini qeyd edib. İkitərəfli hərbi əməkdaşlığın inkişafının vacibliyini bildiren Hulusi Akar bu təlimlərin hərbi quruculuğumuzun təcrübə qazanması üçün çox vacib olduğunu, iki ölkə arasındakı hərbi əməkdaşlığın xalqlarımız və ölkələrimizin təhlükəsizliyinə və bölgədəki sabitliyə yönəldiyini xüsusi vurğulayıb.

Hər iki nazir təlim iştirakçıları tərəfindən yüksək peşəkərlilik və bacarıq nümayiş etdirildiyini, həmçinin qarşıya qoyulmuş tapşırıqların müvəffəqiyyətlə yerinə yetirildiyini yüksək qiymətləndirərək iştirakçılara xidmətdə daha böyük uğurlar arzulayıblar.

Sonda qonaqlar təlimlərin praktiki hissəsini izləyiblər.

Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi Türkiyədə rəsmi səfərdədir



əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə edilib, hər iki ölkənin orduları arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri üzərində qurulan əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi vurğulanıb.

Türkiyə Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev sentyabrın 13-də Türkiyə Respublikasının Baş Qərargahının ikinci rəisi ordu generalı Selçuk Bayraktaroglu və Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr Komandanı diviziya generalı Ömer Ertuğrul Erbakan ilə görüşüb.

Görüşlərdə Azərbaycan və



danışılıb.

Son zamanlar iki qardaş ölkənin birgə təlimlərinin əhə-

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Türkiyə Respublikasında səfərdə olan Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi, general-leytenant Kərim Vəliyev sentyabrın 12-də Ankaradakı Heydər Əliyev Parkını ziyarət edib.

General-leytenant Kərim Vəliyev Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin parkdakı abidəsi önünə əklil qoyub, dahi şəxsiyyətin xatirəsinə dərin ehtiramını bildirib.

Türkiyə Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa

Kamal Atatürkün dəfn olunduğu məqbərəni - Anıtqəbiri ziyarət edib.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin nümayəndə heyəti məzar önünə əklil qoyub, xatirəsinə ehtiramla yad edib.

Baş Qərargah rəisi Xatirə kitabına ürək sözlərini yazıb.

Türkiyə Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev sentyabrın 13-də Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar və Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Güler ilə görüşüb.

Görüşlərdə hərbi, hərbi-texniki, hərbi-təhsil, mühəndis təminatı və digər sahələrdə



Türkiyə arasında əlaqələrin inkişafı, həmçinin hərbi və digər sahələrdə əməkdaşlığın uğurla davam etməsindən

miyyəti xüsusi vurğulanaraq bu kimi təlimlərin təcrübə mübadiləsi, dostluq və qardaşlığın daha da gücləndirilməsi

baxımından müstəsna rol oynayacağı bildirilib və gələcəkdə birgə təlimlərin keçirilməsinin vacibliyi qeyd edilib.

General-leytenant Kərim Vəliyev hazırda Bakıda keçirilən Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin "Üç qardaş - 2021" birgə beynəlxalq təlimini hərbi qulluqçuların peşəkarlığının artırılması baxımından vacib hesab etdiyini bildirib.

Müdafiə sahəsində əməkdaşlığın genişlənməsinin sadəcə ölkələrimiz üçün deyil, eləcə də bölgədə sülhün, sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə töhfə verəcəyindən əminlik ifadə edilib.

Sonra Türkiyə Respublikasının Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr Komandanlığının ərazisi ilə tanışlıq keçirilib.

Sonda qarşılıqlı plaketlər təqdim olunub.

Laçın rayonunda keçirilən Azərbaycan-Türkiyə birgə təlimi başa çatıb



Azərbaycan və Türkiyə xüsusi təyinatlılarının Laçın rayonunda keçirilən birgə döyüş atışlı taktiki təlimi başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlim zamanı xüsusi təyinatlı qruplar mürəkkəb relyefli ərazilərdə kəşfiyyatın aparılması, əlaqə yollarında pusquların qurulması, ərazidə təxribat qruplarının aşkarlanması, zərərsizləşdirilməsi, məhv edilməsi, o cümlədən müxtəlif maneələri dəf edərək gizli yollarla şərti düşməne yaxınlaşma və qarşıya qoyulan digər tapşırıqları uğurla icra ediblər.

Hər iki ölkənin hərbi qulluqçularının təlimdə nümayiş etdiyi peşəkarlıq yüksək qiymətləndirilib.

Xüsusi təyinatlılar "Üç qardaş - 2021" təlimində müxtəlif tapşırıqları icra ediblər

Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimində atəş hazırlığı üzrə məşğələlər keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlimin planına əsasən, xüsusi təyinatlı bölmələr atıcı silahlardan və qumbaraatandan praktiki atışların yerinə yetirilməsi tapşırıqlarını icra ediblər.

Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimində hava desant hazırlığı üzrə məşqlər icra olunub. Təlimin planına əsasən,



hava desant hazırlığı mərhələsində xüsusi təyinatlı bölmələrin helikopter vasitəsi ilə yerdəyişməsi, mühafizənin təşkili və təxliyə üsulları məşq etdirilib.

Məşqlərin gedişatında xüsusi təyinatlıların fəaliyyəti

yüksək qiymətləndirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın xüsusi təyinatlı qüvvələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimi sentyabrın 20-dək davam edəcək.



Naxçıvan Müdafiə Komitəsinin ilk sədri olmuş Elman Abbasov "Şücaətə görə" medalı ilə (ölümündən sonra) təltif edilib

Azərbaycanın zəngin dövlətçilik tarixində güclü, müstəhkil, peşəkar və yüksək döyüş hazırlığına malik ordunun yaradılması, formalaşdırılması və inkişafı ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Xalqımızın böyük oğlu Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri seçildəndən cəmi 4 gün sonra - 1991-ci il sentyabrın 7-də Naxçıvan Müdafiə Komitəsi yaradılıb.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılan



və Əlahiddə Ümumqoşun Orduya qədər böyük bir inkişaf yolu keçən Müdafiə Komitəsi-

nin ilk sədri Elman Abbasov təyin edilib. Azərbaycanın həqiqi hərbi xidmət keçirilən ilk

milli ordusunun komandiri və Müdafiə Komitəsinin sədri olmuş Elman Abbasovun xüsusi xidmətləri sayəsində torpaqlarımızın qorunması daha da peşəkarlaşaraq müdafiə gücümüz nizami ordu halını almışdır.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, 7 sentyabr 2021-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin əmri ilə Abbasov Elman Abbas oğlu "Şücaətə görə" medalı ilə (ölümündən sonra) təltif edilib.

Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə" medalının təqdim edildiyi tədbirdə Elman Abbasovun oğlu Tural Abbasov və qardaşı Nizami Abbasov iştirak edib. Tədbirdə Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı, general-polkovnik Kərəm Mustafayev El-

man Abbasovun ərazi bütövlüyümüzün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə, öz xidməti vəzifələrini, vətən müdafiəsində hərbi borcunu yerinə yetirərək şücaət göstərdiyinə görə təltif edildiyini diqqətə çatdırıb. Bu da Vətən qarşısında borclarını layiqincə yerinə yetirən, vətənpərvərlik nümunəsi göstərən insanların fəaliyyətinə dövlətimizin verdiyi yüksək qiymətdir.

"Şücaətə görə" medalı ilə təltif olunan Elman Abbasovun oğlu Tural Abbasov göstərilən qayğıya görə dövlətimizə minnətdarlıq edib və bunu Vətən, xalq qarşısında xidməti olan şəxslərə hər tərəfli dövlət qayğısı kimi dəyərləndirib.

Sonra "Şücaətə görə" medalı Tural Abbasova təqdim edilib.

Hərbi Dəniz Qüvvələrində birgə təlimlər başa çatıb



Hərbi Dəniz Qüvvələrində Azərbaycan və Türkiyə sualtı hücum və sualtı müdafiə qruplarının təlim-məşqlərinin

başına çatması ilə bağlı tədbir keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandanı kontr-admiral Sübhan Bəkirov bildirib ki, təlimlərdə qarşıya qoyulan tapşırıqlar iki qardaş ölkənin hərbi qulluqçuları tərəfindən uğurla və peşəkarlıqla yerinə yetirilib.

Təlimlərdə fərqlənən hərbi qulluqçulara Fəxri fərman və qiymətli hədiyyələr təqdim edən kontr-admiral Sübhan Bəkirov onlara gələcək xidmətlərində daha böyük nailiyyətlər əldə etməyi arzulayıb.



Qeyd edək ki, iki qardaş ölkə ordularının nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən birgə təlimlərin əsas məqsədi döyüş əməliyyatlarının aparılması zamanı bölmələrin qar-

şılıqlı fəaliyyətlərinin təkmilləşdirilməsi, xüsusi təyinatlı tapşırıqların icrası zamanı uzlaşmanın təmin edilməsi, eləcə də peşəkarlığın və bölmələrin idarəetmə vərdişlərinin inkişaf etdirilməsidir.

Əbədi, sarsılmaz qardaşlarıq biz!

(Əvvəlki 1-ci səhifədə)

General-leytenant Hikmət Mirzəyev "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimlərinin hər üç ölkənin hərbi qulluqçuları arasında geniş təcrübə və fikir mübadiləsi aparılacağına və onların peşəkar hazırlıq səviyyəsinin daha da artırılmasına böyük töhfə verəcəyinə əminliyini bildirib.

Türkiyə və Pakistan nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri polkovnik-leytenant Kürşad Konuk və polkovnik-leytenant Aamir Şahzad çıxışlarında qeyd ediblər ki, xalqlarımız və ordularımız arasında bu dostluq bağı sürətlə dəyişən global mühitdə zamanın sınaqlarından uğurla çıxacaq, beynəlxalq siyasi dəyişikliklərin



güclü küləkləri bütün dünyanı bürüsə də, bu üç qardaş etibarlı regional tərəfdaş və əməkdaş olaraq daha da ya-

xınlaşacaqdır. "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təlimi ordular arasında mövcud olan ikitərəfli əlaqələrin daha da güc-

lendirilməsinə xidmət edəcək, eyni zamanda, terrorla mübarizə üçün yeni üsulların kəşf edilməsinə və qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi yolu ilə bacarıqlarımızı inkişaf etdirməyə imkan yaradacaqdır.

Açılış mərasiminin rəsmi hissəsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin komandanlığı qonaqlarla görüşüb, onlara təlimlərdə uğurlar arzulayıb.

Əməkdar İncəsənət xadimi polkovnik Abdulla Qurbaninin ssenarisi və rejissorluğu ilə hazırlanan "Əbədi, sarsılmaz qardaşlarıq biz" adlı musiqili-xoreografik kompozisiya və "Üç qardaş - 2021" beynəlxalq təliminə həsr olunan "Üç qardaş" mahnısının təqdimatı ilə açılış mərasimi başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyinin məlumatı

Digər ölkələrə aid nəqliyyat vasitələrinin Rusiya Federasiyası sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Azərbaycan Respublikası ərazilərinə qanunsuz keçməsi ilə bağlı Müdafiə Nazirliyi tərəfindən Rusiya Federasiyası Müdafiə Nazirliyi və sülhməramlı qüvvələrin komandanlığına məktublar ünvanlanmışdır.

Məktublarda qeyd olunmuşdur ki, bu kimi hallar Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası Prezidentlərinin və Ermənistan Baş nazirinin 10 noyabr 2020-ci ildə imzaladığı üçtərəfli bəyanata ziddir və onların qarşısının alınması xahiş olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının razılığı olmadan digər ölkələrin hüquqi və fiziki şəxsləri və onlara aid nəqliyyat vasitələri Azərbaycan ərazisinə daxil ola bilməz və bu kimi hallar ölkəmizin qanunlarının pozulmasıdır.



Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsi yad edilib



Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Vətən müharibəsi şəhidləri polkovnik-leytenant Həmdəm Mail oğlu Ağayev və baş leytenant Adil Asəm oğlu İbrahimlinin doğum günləri münasibətilə xatirə tədbirləri keçirilib.

Milli Məclisin, Müdafiə Nazirliyinin, Xəzər və Ağdam rayon icra hakimiyyətlərinin rəsmiləri, şəhidlərin ailə üzvləri, Vətən müharibəsi iştirakçıları və qazilər, ictimaiyyət nümayəndələri İkinci Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib, şəhid məzarlarının önünə əklil, çələnglər qoyaraq onların xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, tədbir başlamazdan önce respublikamızın ərazi bütövlüyünün qorunması, bərpası və torpaqlarımızın işğaldan azad



edilməsi uğrunda döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalan Vətən övladlarının xatirəsinə bir dəqiqəlik sükut elan edilib, hərbi orkestrin müşayiəti ilə Dövlət Himni ifa olunub.

Polkovnik Abdulla Qurbani hər iki hərbi qulluqçunun qısa, lakin şərəfli, hər bir gənc üçün örnək olan ömür yollarından, Azərbaycan Ordusunda nümunəvi hərbi xidmətlərindən, eləcə də Vətən müharibəsində hərbi əməliyyatlar zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıq, fədakarlıq, mərdlik və igidlik nümunələrindən söhbət açıb, onların ölümlərindən sonra Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən xidmətlərinin yüksək qiymətlən-

dirildiyini tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb.

Qeyd edilib ki, Həmdəm Ağayev 1975-ci ildə Ağdərə rayonunun Sırxavənd kəndində anadan olub (Sırxavənd kəndi indi Ağdam rayonunun



ərazi vahidinə daxil edilib). 1992-ci ildə kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib və Bakı Ali Birləşmiş Komandan-

lıq Məktəbinə daxil olub. İndiki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini müvəffəqiyyətlə başa vurduqdan sonra Azərbaycan Ordusunda müxtəlif vəzifələrdə xidmət edərək birləşmə komandirinin müavini vəzifəsinə və "polkovnik-leytenant" hərbi rütbəsinədək yüksəlib.

Hansı hərbi hissədə, hansı vəzifədə xidmət etməsindən asılı olmayaraq qarşıya qoyulan tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəlib, komandanlığın etimadını doğruldub, təbiiyində olan şəxsi heyətin rəğbətini qazanıb.

Polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayev sağlığında 10-dan çox döyüş medalı ilə təltif

olunub.

Vətən müharibəsinin ilk günündən Füzuli rayonunun yaşayış məntəqələrinin işğaldan azad edilməsi uğrunda döyüşlərdə fəal iştirak edərək yüksək peşəkarlıq və şücaət nümunələri göstərib.

4 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu ərazisində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olan polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayev ölümündən sonra Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi zamanı döyüş əməliyyatlarına yüksək peşəkarlıqla rəhbərlik etdiyinə, düşmənin canlı qüvvəsinin və döyüş texnikasının məhv edilməsində fədakarlıq və rəşadət göstərdiyinə, vəzifə borcunu ləyaqətlə və vicdanla yerinə yetirdiyinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, "Vətən uğrunda", "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif



besi Qəhrəmanı" adı verilib, "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına

möhtəşəm qələbənin xalqımızın birliyinin, həmrəyliyinin, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitlərinin misilsiz qəhrəmanlıqlarının, əlbəttə, Müzəffər Ali Baş Komandanımızın sərkərdəlik məharətinin, hücum diplomatiyasının və "Dəmir yumruğu"unun qələbəsi olduğunu iftixar hissi ilə vurğulayıb.

Xəzər rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elşən Salahov respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Xəzər rayonunda da şəhid ailələrinin, o cümlədən müharibə qazilərinin daim diqqətdə saxlanıldığını və bu istiqamətdə fəaliyyətin bundan sonra da davam etdiriləcəyini qeyd edib.

Şəhidlərin ölümlərindən sonra layiq görüldükləri medallar və Müdafiə Nazirliyinin nəşri olan "Vətən müharibəsi şəhidləri" adlı kitabın nüsxələri şəhid ailələrinə təqdim edilib.

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı şəhid Adil İbrahimlinin atası Asəm İbrahimov və şəhid polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayevin bu gün də Azərbaycan Ordusunda xidmət edən qardaşı polkovnik-leytenant Mübariz Ağayev şəhidlərə və şəhid ailələrinə göstərilən ehtirama, diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə və bütün ziyarətçilərə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Xatirə mərasimi hərbi orkestrin ifa etdiyi "Qələbə Marşı"nın sədaları ilə başa çatıb.

İkinci Şəhidlər xiyabanında keçirilən tədbirdən sonra şəhid Həmdəm Ağayevin əvvəllər yaşadığı binanın həyətinə "Şəhid Həmdəm bulağı"nın tontənəli açılışı olub.

görə" və "Kəlbəcər azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Tədbir iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb ki, Adil İbrahimlinin qayını leytenant Qəmbərli Elton Baba oğlu da Vətən müharibəsi cəbhələrin-



de qəhrəmancasına döyüşərək şəhidlik zirvəsinə yüksələn zabitlərimizdəndir.

Milli Məclisin vitse-spikeri Adil Əliyev Vətənə layiqli övladlar tərbiyə etdiklərinə görə şəhidlərin valideynlərinə bir daha minnətdarlıq edib və nə qədər Azərbaycan var, qədərbilən Azərbaycan xalqı var onların adlarının əbədi yaşayacağına, xatirələrinin əziz tutulacağına əminliyini bildirib.

Vitse-spiker Adil Əliyev təcavüzkar Ermənistanın tərribatlarına cavab olaraq Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünün bərpası və tarixi torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi naminə başladığı Vətən müharibəsində qazanılan



Şəhid Elnur Cabbarova həsr olunmuş anım mərasimi



Ötən ilin 27 sentyabrında başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsi ordumuzun məğlubedilməz gücünü, qüdrətini dünyaya bir daha göstərdi. Hər zaman Ali Baş Komandanımızın döyüş əmrinə hazır olan rəşadətli Azərbaycan Ordusu uzun illər işğalda qalan tarixi torpaqlarımızı nankor düşməndən azad etdi. Lakin hər bir müharibə kimi bu haqq savaşımız da itkisiz ötürmədi. Vətən müharibəsində Dövlət Bayrağımızın doğma Qarabağda dalğalanması üçün cəsur və qorxmaz oğullarımız canlarından keçdilər. Belə oğullardan biri də şəhid Elnur Cabbarov idi. Yaşasaydı, Elnur 27 yaş olacaqdı.

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzində Vətən müharibəsində şəhid olan müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Elnur Cabbarovun do-

ğum günü münasibətilə anım mərasimi keçirildi.

Mərasimdə şəhidin ailə üzvləri, döyüş və hərbi yoldaşları, Laçın rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri iştirak etdilər. Əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı, suverenliyi uğrunda şəhidlik zirvəsinə yüksələn soydaşlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Dövlət Himni səsləndirildi.

Elnur Cabbarov 12 sentyabr 1994-cü ildə Ağcabədi rayonunda anadan olub. Əslən Laçın rayonundan idi. Müharibəyə də Laçını görmək arzusu ilə getmişdi. Elnur Cabbarov Füzulinin, Cəbrayılın, Hadrutun, Zəngilanın, Xocavəndin, Qubadlının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Yaralanmağına baxmayaraq, Elnur yenidən döyüşə qatılır. Noyabrın 5-də Şuşa uğ-



runda gedən döyüşlərdə ağır yaralanaraq hospitala çatdırılır. 7 günlük komadan ayılmayan Elnur 12 noyabr 2020-ci ildə şəhidlik zirvəsinə yüksəlir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsində xüsusi xidmətlərinə və işğalda olan ərazilərin azad olunması zamanı şəxsi igidlik və şücaət nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları ilə "Qarabağ" ordeni, "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Mərasimdə çıxış edən Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin rəisi polkovnik-leytenant İlkin Qayıbov şəhidlərin bizim üçün xatirələrinin əziz və əbədi olduğundan danışdı. "Mərasimin keçirilmə səbəbi hər kəsə məlumdur.

Biz igid əsgərimiz Elnur üçün buradayıq. İlk öncə Elnura və onun simasında bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik, ailələri qarşısında baş əyirik".

Mərasimdə şəhidin qısa, lakin şərəfli həyat yolundan, Vətənimiz uğrunda fədakarlığına, döyüşməsinə, xalqına, dövlətinə bağlılığından da söz açıldı. Elnurun ailə üzvləri onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Ali Baş Komandana və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərlərinə xüsusi minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Elnur Cabbarovun həyatı və fəaliyyəti haqqında videoçarx nümayiş olundu. Mərasim Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivinin vətənpərvərlik və qəhrəmanlıq mövzusunda musiqilər ifa etməsi ilə başa çatdı.

**Leytenant
İbrahim MƏMMƏDBƏYOV
"Azərbaycan Ordusu"**

Bakının işğaldan azad edilməsinin 103-cü ildönümü münasibətilə hərbiçilərin yürüşləri təşkil olunacaq

Bakının işğaldan azad edilməsinin 103-cü ildönümü münasibətilə sentyabrın 15-i saat 10:00-da Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt və Şuşa şəhərlərinin mərkəzi küçələrində "Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı əbədi və sarsılmazdır" devizi altında hərbi orkestrlərin müşayiəti ilə hərbi qulluqçuların yürüşləri keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Bakıda keçiriləcək yürüşlər iki istiqamətdən - Şəhidlər xiyabanından və 28 May küçəsindəki Səməd Vurğun bağından start götürəcək.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Müdafiə Nazirliyinin xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində və Hərbi tibb fakültəsində andiçmə mərasimləri keçirilib



Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, tədris ilinin başlanması münasibətilə hərbi kadrlar hazırlayan xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində yeni qəbul olan kursantların andiçmə mərasimləri keçirilib.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin şəxsi heyətinin, valideynlərinin və ictimaiyyətin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə ulu öndər Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı, suverenliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət Himni səsləndirilib.

Sonra kursantlar sıra meydanında Vətənə sədaqət andı içiblər.

Təntənəli mərasimdə çıxış edənlər kursantlara Vətənə, dövlətə və Ali Baş Komandanına, Hərbi anda sadıq olmalarını

nasibətilə Mərkəzi Hərbi Klinik Hospitalın ərazisində Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) hərbi tibb fakültəsinin kursantlarının andiçmə mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Hərbi tibb fakültəsinin rəisi tibb xidməti polkovniki Çingiz Əlləzov kursantları və onların valideynlərini təbrik edərək kursantlara təhsildə, eləcə də xidmətdə uğurlar arzulayıb.

Təntənəli mərasimdə çıxış edən polkovnik Məhəməd Rzaev, mayor Yaqub Qasımov və kursant Nicat Nəsilbi gənc kursantlara Vətənə, dövlətə və Ali Baş Komandanına, Hərbi anda sadıq olmağı, komandir-rəis heyətinin əmr və sərəncamları



mənt etməyi, hərbi həkimlik peşəsinin sirlərini dərinləndirərək öyrənməklə şəxsi heyətinin sağlamlığını qorumağı tövsiyə ediblər.

Sonra kursantlar sıra meydanında Vətənə sədaqət andı içiblər.

Andiçmə mərasimindən sonra kursantlar üçün bayram konserti təşkil olunub.

nasibətilə Cəmiş Naxçıvanski adına hərbi liseyə yeni qəbul olan kursantların andiçmə mərasimi keçirilib.

Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələri, liseyin şəxsi heyəti, müəllimlər, valideynlər və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı, suverenliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirdə gənc kursantlar təbrik edilib, onlara gələcək xidmətlərində uğurlar arzulanıb.

Sonra kursantlar sıra meydanında Şərəf andı içiblər.

Hərbi orkestrin müşayiəti ilə kursantlar lisey marşını ifa etdikdən sonra şəxsi heyət təntənəli marşla tribunanın önündən keçib.

Mərasimdə çıxış edənlər kursantlara Vətənə, dövlətə və Ali Baş Komandanına, Şərəf andlarına sadıq olmalarını, nümunəvi, nizam-intizamlı xidmət etməyi, komandir-rəis heyətinin əmr və sərəncamlarını dəqiq və vaxtında yerinə yetirmələrini tövsiyə ediblər.



Tədris ilinin başlanması mü-

rını dəqiq və vaxtında yerinə yetirməyi, nizam-intizamlı xid-

Tədris ilinin başlanması mü-



Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərslərinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. Ermənilərin əzəli Azərbaycan torpaqlarının erməniləşdirilməsi siyasətinin formalaşması tarixi.

2. XX əsrin axırlarında erməni separatçılığı. Ermənistan-Azərbaycan münasibəti və tarixi ədalətin bərpası uğrunda mübarizə.

Ermənilərin əzəli Azərbaycan torpaqlarının erməniləşdirilməsi siyasətinin formalaşması tarixi

Yerləşdiyi coğrafi əhəmiyyətinə və enerji mənbəyinə görə "Avrasiyanın dayaq nöqtəsi" kimi xarakterizə olunan, eyni zamanda tarixən geosiyasi maraqların toqquşduğu bölgə olan Cənubi Qafqaza əsrlər boyu imperalist güclər sahib olmağı hədəfləmiş və bu yolda təhlükəli silah kimi başlıca rol oynayan ermənilərdən istifadə etmişlər. Ermənilər ənənəvi olaraq həmişə özlərinə havadarlar tapmış, regionda yad qüvvələrin maraqlarına qulluq edərək, qonşularını satmış, bunun müqabilində isə özlərinə müxtəlif cəhəti kimi özünü daim bürüzə vermişdir. Bu əməllərin müqabilində isə aldıkları yüksək mənəblər, yeni-yeni ərazilər, var-dövlət olmuşdur.

Ermənilərin ilk dəfə tarixi Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsi Qaraqoyunlu dövlətinin dövrünə təsadüf etmişdir. Qaraqoyunlu hökmdarı Cahan şahın icazəsi ilə 1441-ci ildə erməni katalikoslarının fəaliyyət mərkəzi Kilikiyanın Sis şəhərindən Azərbaycana - İrəvan yaxınlığındakı Üçkilə (Üçmüədzin) monastrına köçürüldü. Bununla Cənubi Qafqazda, xüsusən də əzəli Azərbaycan torpaqlarında qriqoryanlıq yayarıq erməni missionerləri üçün əlverişli şərait yarandı. 1441-ci ildə erməni katalikosluğunun İrəvan (Çuxursəd) bölgəsinə köçürülməsinə qədər bu ərazidə ermənilərə məxsus heç nə yox idi. Hətta erməni katalikosluğunun yerləşdiyi Üçkilə (Valarşabad) kəndi belə 1443-cü ildən başlayaraq ermənilər tərəfindən müxtəlif vasitələrlə hissə-hissə Azərbaycan türklərindən alınmışdır.

Ermənilərin Türkiyə və İrəvandan Azərbaycan və Gürcüstan ərazilərinə köçürülməsində və həmin torpaqların erməniləşdirilməsi siyasətində əsas rol qriqoryan kilsəsinə məxsusdur. XVII əsrdən rus imperiyası və Avropa dövlətləri ilə əlaqələri olan qriqoryan kilsəsi avropalıları inandırmağa çalışdı ki, guya müsəlmanlar "Avropa ilə bir dinə tapınan erməni xalqını istismar edirlər". Hələ 1699-cu ildə qriqoryan kilsəsi "erməni haqlarından, ermənilərin dövlət yaratmaq" planlarını həyata keçirməyə çalışırdılar. O vaxt bu avantürist, heç bir məntiqə sığmayan fikirlərə Avropada, onun hakim dairələrində lazımi dəstək tapa bilmədiyindən Rusiyaya üz tutdular. 1701-ci ildə Səfəvi dövlətinin tərkibində olan Qarabağ vilayətinin erməni icmasının "iki nəfərlik" nümayəndə heyəti I Pyotrla görüşərək Osmanlı Türkiyəsinə qarşı vahid xristian cəbhəsinin yaradılması planlarını açıqladılar. XVIII əsrin əvvəllərində I Pyotr Baltik dənizinə çıxmaq üçün başladığı şimal müharibəsində isveçlərə məğlubiyətindən sonra Xəzəryanı ərazilərin ilhaqı xəyallarına düşdü. 1722-ci ildə

manlı müharibəsi də (1806-1812) Azərbaycan torpaqlarının Rusiya tərəfindən işğalına son qoymadı. 1826-cı ildə çar Rusiyası Qacarlar dövləti ilə yeni müharibəyə (1826-1828) başladı.

Qeyd edilən müharibə Türkmənçay müqaviləsi ilə nəticələndi və həmin müqaviləyə görə, İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarında (210 min kv.km ərazisi İrana, 130 min kv.km. ərazisi isə Rusiyaya) çar Rusiyasının nəzarətinə keçdi. Osmanlı dövləti ilə çar Rusiyası arasında aparılan 1828-1829-cu illər müharibəsinin sonunda isə Ədimə sülh müqaviləsi bağlandı. Ermənilərin köçürülməsinin yeni coğrafi mənbələri kimi Qacarlar və Osmanlı dövlətləri əsas yerə keçdi. Türkmənçay müqaviləsinə görə 40 000 erməninin, Ədimə müqaviləsinə görə isə 90 000 erməninin İran və Anadoludan Tiflis, İrəvan və Naxçıvan bölgələrinə köçürülməsi razılaşdırılmışdı və bununla da ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına kütləvi yerləşdirilməsi əzəli Azərbaycan torpaqlarının erməniləşdirilməsi və yerli əhalinin sıxışdırılması prosesinə başlandı.

Ermənilərin havadarları tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının erməniləşdirilməsi siyasəti sonralar da kütləvi şəkildə aparılmaqda davam etmişdi. Statistik göstəricilərə görə yalnız 1828-1920-ci illər arasında Azərbaycana 560 000 erməni köçürülmüşdür.

XX əsrin axırlarında erməni separatçılığı. Ermənistan-Azərbaycan münasibəti və tarixi ədalətin bərpası uğrunda mübarizə

Erməni millətçilərinin Azərbaycan xalqına qarşı öz məkriliyi və vəhşiliyi ilə ayrıca seçilən cinayətləri nəticəsində soydaşlarımız hələ 1905-1920-ci illərdə təcavüzə və soyqırımlara məruz qalmışlar.

Belə ki, 1917-ci ildə Rusiyada baş vermiş Oktyabr inqilabı nəticəsində, milliyətçə erməni olan Stepan Şaumyanın başçılıq etdiyi bolşevik hakimiyyəti Bakı quberniyasında hakimiyyəti ələ keçirmişdi. Erməni millətçiləri həmin vaxt etiraf edirdilər ki, Bakı Sovetinin ordusunun yalnız adı sovetlərin siyahısında, əslində həmin ordu Erməni Milli Şurasına tabe idi. Belə vəziyyətdən istifadə edərək Bakı Soveti və Daşnaksütyundan olan erməni silahlı dəstələri 1918-ci ilin 30 mart və 3 aprel tarixləri arasında Bakı şəhərində və Bakı quberniyasının müxtəlif bölgələrində, eləcə də Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Salyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və digər ərazilərdə azərbaycanlılara qarşı kütləvi qırğınlar törətdilər. Bu dəhşətli soyqırım nəticəsində 1918-ci il ərzində 40 minə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, on minlərlə insan itkin düşmüşdür.

Çar Rusiyasının süqutunun

ardınca İrəvan quberniyasının ərazisində erməni dövləti yaradılmış, Ermənistan və Azərbaycanca sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra bolşevik rejiminin əli ilə Azərbaycan torpaqlarının daha bir hissəsi, o cümlədən, Qərbi Zəngəzur, Qazax qəzasının dağlıq hissəsi və Naxçıvanın bezi kəndləri Ermənistanla verilməmiş və nəticədə

qələrinin mövcud halı hələ 30 il əvvəlkindən də pis vəziyyəti bunu əyani göstərir.

Müharibə günlərində də ermənilərin hərbi qaydalara uyğun düzgün şəkildə döyüşməyi də bacarmadıkları, döyüşçü sayının artırmaq üçün xaricdən muzdular, terrorçular (PKK-YPG, ASALA terrorçularını) gətirmələri də onların bu torpaqlarda müvəqqəti olmalarını bildiklərini sübut edirdi.

44 günlük Vətən müharibəsi günlərdə ermənilər öz qərəzli iddialarını həyata keçirmək üçün beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmaq məqsədilə bütün yollara və bütün səviyyələrdə yalana və iftiraya əl atırdılar. Onların təsiri altında olan bəzi xarici media qurumlarında Azərbaycanın haqlı olduğu halda əleyhinə birtərəfli, qərəzli informasiyalar yayımlanırdı.

Bütün dünya bir sadə həqiqəti anlamaq istəmədi ki, ermənilər qərəzli, məkrli planlarını həyata keçirərək Dağlıq Qarabağda 120 000 erməninin monoetnik, daha sərbəst və "ərköyün" yaşaması üçün 1 200 000 azərbaycanlı qaçqın və köçkün vəziyyətinə düşmüşdü, 1988-1993-cü illərdə Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində 20 000 nəfərdən çox azərbaycanlı həlak olmuş, 100 000 nəfərdən çoxu yaralanmış, 50 000 nəfər isə müxtəlif dərəcəli xəsarət alaraq əlil olmuşdur. Dünyanın böyük hissəsi bu qlobal miqyaslı faciəyə və ədalətsizliyə laqeyd qaldı. Lakin Azərbaycan dövləti və xalqı bu faciələrə və çətinliklərə rəğmən ayaq üstə durmaqda davam etdi və bütün sahələrdə inkişaf yolunu tutdu.

2020-ci il dünya miqyasında çətin bir il kimi yadda qaldı, xalqlar və dövlətlər üçün bir sınaq ili oldu. Belə bir mürəkkəb şəraitdə Azərbaycan üçün isə bu sınaq daha ağır oldu. Lakin Ali Baş Komandanımızın peşəkər rəhbərlik təcrübəsi və ordumuzun uğurlu əməliyyatları sayəsində dövlətimiz və xalqımız bu sınaqdan üzüağ, qalib çıxdı.

Tarixi rəqəmlərə diqqət edəndə, görürük ki, Azərbaycan torpaqlarının bölünməsi və ermənilərin torpaqlarımıza yerləşdirilməsinə səbəb olmuş İran-Rusiya müharibəsinin nəticələrini müəyyən edən Güllüstan müqaviləsinin danışıqları 813-cü il məhz sentyabrın 27-də başlanmışdı. 2 əsr sonra, 2020-ci ildə, məhz sentyabrın 27-də 27 illik işğaldan sonra Qarabağımızı və ətraf rayonlarımızın azad olunması əməliyyatları başladı və xalqımız, Vətənimiz üçün pozulmuş tarixi ədalət bərpə olunmağa başladı. Artıq 27 sentyabr günü bizim üçün Böyük Zəfərin başlanğıcı kimi tarixdə qalacaq.

Zəfər tariximiz Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan əsgərinin nəyə qadir olduğunu bütün dünyaya göstərdi. Azərbaycan dövlətinin və Azərbaycan xalqının apardığı çoxillik mübarizədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olundu. Tarixi ədalət bərpə olunmağa başladı.

İdeoloji iş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi



Bakının azad edilməsindən 103 il keçir

Yaddaşlara hopan tarixi gün

15 sentyabr 1918-ci il xalqımızın tarixində Bakının erməni-bolşevik qüvvələrindən azad olduğu gün kimi qalıb. Bu tarixi gün hər birimiz üçün şərəflidir.

1918-ci ilin avqust-sentyabr aylarında Bakının daşnak-bolşevik qüvvələrindən azad edilməsi uğrunda gərgin döyüşlər başlanır. Göyçaydakı ilk döyüşdə daşnak-bolşevik qüvvələri birinci həmlədə məğlub olub geri çəkilir. Beləliklə, avqustun ilk günlərində Bakı şəhəri uğrunda qanlı döyüşlər alovlanır.

Nuru Paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusunun zabıt və əsgərləri döyüşlərdə qəhrəmancasına vuruşur. Uğurlu əməliyyatlardan sonra 1918-ci il sentyabrın 15-də Azərbaycan Milli Korpusu və çoxsaylı azərbaycanlı könüllü Bakıya daxil olaraq şəhəri erməni-bolşevik qüvvələrindən təmizləyirlər.

15 sentyabr 1918-ci il - Bakının erməni-bolşevik qüvvələrindən azad edilməsi öz əksini bir çox hərbiçilərin, sərkərdələrin gündəliklərində, yazdıqları əsərlərdə tapıb. Tariximizin bu parlaq səhifəsi ingilis generalı Denstervilin gündəliyində də əks olunub. İngilis generalı Bakının azad olunması uğrunda qanlı döyüşlər zamanı ermənilərin yanında olub. General, ümumiyyətlə, Azərbaycan dövlətinin varlığını, azərbaycanlıların öz paytaxtları ilə bağlı tarixi haqlarını tamamilə inkar edib. Bakının erməni-bolşevik qüvvələrinin və havadarlarının əlində qalmasının tərəfdarı olub. Və bu istiqamətdə əlində gələn köməyi əsirgəməyib. Tabəliyində olan qüvvələri ermənilərə, bolşeviklərə köməyə göndərmiş. İngilislərin Qafqaz İslam Ordusu ilə ilk qarşılaşması 26 avqust 1918-ci ildə, indiki Binəqədi ərazisində olub. Həmin döyüşdə ingilislər 3 zabıt, 70 əsgər itiriblər.

General Denstervil illər sonra Bakı ətrafında gedən döyüşləri də gündəliyinə yazıb. Salmaməçilər gündəlikləri yazdığı dövrün güzgüsü adlandırılırlar. Həmin günlərdə baş verən tarixi hadisələri daha əhatəli öyrənmək üçün generalın gündəliyi çox dəyərlidir.

27 avqust

Bakıya saat 3:30-da çatdım. Bob göyertəyə qalxıb vəziyyət barədə məruzə etdi. Çox təəssüf ki, mən olmayan vaxt türklər uğurlu hücum əməliyyatı apararaq palçıq vulkanlarını ələ keçiriblər. Bizim itkilərimiz - 3 zabıt və 70 əsgər. Nord Staffordan olan hərbiçilərimizdən 11 zabıt öldürüldü, 35 əsgər yaralanıb. Hücum çox qətiyyətli xarakter daşıyıb. Həm də, fikrimcə, Bakını tutmaq üçün hücum ən zəif nöqtədən həyata keçirilib. Qüvvələr nisbəti dördün birə olub. Bundan əlavə artilleriya dəstəyimiz də təmin edilməyib. Mövqələrin möhkəmləndirilməsi üçün göndərilən erməni piyadaları isə əmri yerinə yetirməkdən boyun qaçırdılar...

1 sentyabr

Bakı heç nəyə baxmadan hələ də müdafiə olunur. Bu, sadəcə olaraq, uzun sürən möcüzədən başqa bir şey deyil. Şəhərdə qayda-qanun və nizam-intizam yoxdur. Beş nəfər diktator - Yermakov, Lemlin, Velunts və başqaları yarpaq kimi zəifdilər. Hamısı təxminən 25-30 yaşlı adamlardır. Mən saqqalı ağı olmayanların məsləhətlərinə qətiyyənlə inanmıram. Qoşunlarda heç bir intizam, mütəşəkkillik və tabeçilik nişanəsi görünmür. Düşmənin hücum etdiyi hər yerdə geri çəkilirlər. Əsgərlərim də hər cür yardımdan məhrum olduqlarına gö-



rə asan ova çevrilirlər. Mən ermənilərə az öncə hazırlanıb möhkəmləndirilən mövqələrdə yerləşməyi əmr etmişdim. Amma onlar hücumu bəhanə gətirib əmrin icrasından boyun qaçırdılar.

Şəhər gündüz də, gecə də fasiləsiz atəşə tutulur. Sakinlər tədricən buna vərdiş edirlər. Kiçik bombardmanlar elə də böyük zərər vurmur, sadəcə, dəhşətli səs-küy qoparır. Mənim limanda dayanan gəminin atəşlərinin başlıca ünvanıdır. Mərmilərdən biri gəminin burun hissəsindəki xilasedici qayığa dəyib, onu sıradan çıxartdı. Həqiqətən də yaxşı nişan alıblar.

Baş komandan general Dokuçayev yaxşı oğlandı. Amma elə güclü adam deyil, üstəlik də, ən çətin sahə üçün cavabdehdir. Onun qərargah rəisi polkovnik Avetisov (erməni) zəif, xəstə, tamən heç bir işə yaramayan adamdır. Generala dedim ki, onu qovsun, yerinə Stouku təyin etsin.

Türklər bu gün xüsusi çətinlik çəkmədən Digah kəndini tutublar. Digah olduqca möhkəmləndirilmiş mövqe sayılırdı və şəhərin müdafiəsinin təşkili nöqtəy-nəzərindən müstəsna əhəmiyyətə malik idi. Türklər qələbədən-qələbəyə addımlayırlar. Belə şəraitdə şəhər üzərinə hücumu keçməmələri mənə hələ də sirri-xuda kimi görünür. Əgər əks-hücum üçün qüvvəm olsaydı, onların dəstələrini darmadağın edərdim. Türklərin bu günə qədər itkilər verməməsinin yalnız bir izahı var: mənəm Varvik, Vorçester, Şimali Stafford və Qlisterdən olan 900 qəhrəmanım ilə üz-üzə gəlməyiblər.

Türklər bütün döyüşlərdən qalib çıxırlar. Deməli, özlərində açıq hücumu keçmək üçün cəsarət tapdıqları istənilən dəqiqədə Bakıya girə bilərlər. Şəhərin müdafiəçiləri get-gedə daha yarıtmaz və dağınıq hərəkət edirlər.

3 sentyabr

Dünən gecə şəhəri şiddətli atəşə tutmuşdular. Fransız polkovnik Şardini çox əsəbi adamdır. Əslinə baxanda, özüm də xüsusi qəhrəmanlığı ilə seçilən biri deyiləm. Lakin Allaha yalvarıram ki, doğuluşdan əta etmədiyi cəsarəti indi bir mükafat kimi versin.

5 sentyabr

Hələ də şəhəri əlimizdə saxlayırıq. Amma necə? Doğrusu, bilmirəm. Yeganə izah - Allahın möcüzəsidir. Yəqin itirmək vaxtı hələ yetişməyib. Lakin həmin dəqiqə hər an gələ bilər. Dünən gecə zabıtlərimdən biri müdafiə xəttini inspeksiya etmişdi. Türklərin hücumunun ən çox gözlənilən yerində heç kimə rast gəlməmişdi. Əslində isə cəbhə xəttinin həmin yerində 1500 əsgər və 2 pulemyot olmalıdır. Bütöv erməni batalyonunun dayanmalı olduğu başqa nöqtədə isə cəmi 75 nəfər varmış.

9 sentyabr

Heç şübhəsiz, düşmənin əlində şəhərin xəritəsi var və yerdəyişmələrim

haqqında dəqiq məlumatlıdırlar. Məsələn, bilirlər ki, hər gün günortadan sonra saat 16.30-da "Kruyuqerin" göyertəsində çay içirəm. Və çox güman ki, atəşi düz üstümə yönəltmək üçün burada da adamlar var. Nəhayət, mərmilərdən biri bir neçə yarıdık məsafədə lövbər salan iki gəmini zədələdi.

Binəqədidəki mövqələrimizə baxmaq üçün özümə kapitanı da götürmüşdüm. Şəhərə qayıdanda "Avropa" otelindəki mənzil-qərargahımın güclü atəşə tutulduğunu gördüm. Böyür-başımızda divardan qopan kərpiclər və iri mala parçaları dəhşətli gurultu ilə səkiyə dəyib parçalanırdı. Mərmilərdən biri də mənim otağıma düşmüşdü.

12 sentyabr

Uzun müddətli razılaşmalardan sonra, nəhayət, bu gün Dağıstan müsəlmanlarının nümayəndələri ilə görüşə bildim. Onlar mənə dağıstanlıların mövqeyini çox aydın təsvir etdilər. Cəbbaxnamızı bir az sahmana saldıq. Döyüş sursatı ilə təminat əla vəziyyətdədir. İndiki ehtiyatlar növbəti 6 aya da bəs edər.

15 sentyabr

Türklərin həlledici hücumları səhər saat 4-də başladı. Saat 11-ə doğru onlar artıq şəhər ətrafındakı bütün yüksəklikləri ələ keçirmişdilər. Staffordan, Varlikdən və Vorçesterdən olan hərbi hissələr əla döyüşürdülər. Onların ələ-rindəki 800 tüfəng, öz artilleriyamız və yerli qüvvələrin artilleriyası (təxminən 40 yaxın top) sayəsində gücünü ikiqat artıran komandamız altında zirehli avtomobillər də daxil olmaqla 7 minə yaxın türklə savaşın ağırlığını üstlərinə götürmüşdülər. Saat 16:00-a yaxın öyrəndim ki, Bakı qoşunları düşməne müqavimət göstərmək əvəzinə, həmişəki kimi yenə də əsgərlərimi təhlükə altında qoyub mövqedən qaçırlar. Ermənilərdən isə həmişəki kimi fayda yox idi. Mən təlimatı uyğun şəkildə köməkçim Breyi yazılı qeydlə diktatorların yanına göndərdim. Onlara döyüşün taleyinin artıq tam həll edildiyi ilə bağlı məlumat verdim. Eyni zamanda, qoşunlarımızı mümkün qədər tez, qaranlıq düşməmiş gəmiyə yükləmək istədiyimi bildirdim. Diktatorlar onu çox diqqətsiz dinləmiş, "Nə istəyirsiniz edin" - deyər cavab vermişdilər.

103 il bundan əvvəl Bakının erməni-bolşevik qüvvələrindən azad edilməsi, bu döyüşlərdə Qafqaz İslam Ordusunun zabıt və əsgərlərinin göstərdiyi qəhrəmanlıq və sücaət tarixin səhifələrində olduğu kimi qalıb. Tarixin həmin səhifələrini vərəqləyəndə iftixar hissələri keçirik.

(Yazı hazırlanarkən professor Vilyayət Quliyevin "Bakı uğrunda savaşı" məqaləsindən istifadə edilmiş).

Hazırladı:
Vahid MƏHƏRRƏMOV
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Ordusunda müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyənlərin sayı artıb

2020-ci sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhəboyu ərazilərimizdə genişmiqyaslı tərxiatlar törətdi. Azərbaycan Ordusu ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması məqsədilə Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında əks-hücum əməliyyatı keçirərək işğal olunan torpaqlarımızı azad etdi. Rəşadətli Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində qazandığı qələbə gənclərdə vətənpərvərlik hissələrinin artmasında müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Məhz Azərbaycan gəncləri bu gün ölkəmizin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü qorumaq məqsədilə hərbiçilərə olmaq üçün ordu sıralarında xidmət etməyə böyük həvə göstərirlər.

Müdafiə Nazirliyinin hərbi hissələrində zabıt və gizir hazırlığı kursları ilə yanaşı, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək arzusunda olan vətəndaşlar üçün də Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində ildə bir neçə dəfə kurslar təşkil olunur.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursuna qəbul olmaq üçün müraciət edən vətəndaşlar hərbi həkim komissiyasının qərarı ilə yararlı hesab olunduqdan sonra nəzəri və praktiki imtahanlardan keçirlər. İmtahanları uğurla verən namizədlər təşkil olunan kurslara qəbul edirlər.

Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində avqustun 9-dan başlayan növbəti müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursunda da kifayət qədər kursant var. Hazırda 12 ixtisas üzrə - motoatıcı, artilleriya, minaatan, top komandiri, avtomobil sürücüsü, avtomobil üzrə usta, mühəndis-istehkamçı və digər ixtisaslar üzrə nəzəri və praktiki tədris həyata keçirilir. Peşəkar müəllim və komandir heyəti tərəfindən kursantlara hərbi bilik və bacarıqlar öyrədilir.

Ehtiyatda olan polkovnik Adil Abduləzizov söhbət zamanı bildirdi ki, kurslarda iştirak edənlərin böyük əksəriyyəti Vətən müharibəsinin iştirakçılarıdır. Onların söhbətində bir daha əmin oluruq ki, Vətəninə candan bağlı hərbiçilər yetişdiririk.

Hazırda kurs keçən Elvin Sadıqlı kimi. O, Ali Baş Komandanın sentyabrın 28-də Azərbaycan Respublikasında qismən səfərbərlik elan edilməsi haqqındakı sərəncamından sonra könüllü olaraq Vətən müharibəsində iştirak edib. Çoxları kimi Elvin də arzusunda olduğu peşəyə - hərbiçiliyə peşəsinə yiyələnmək üçün imtahanlardan keçərək təşkil olunan kursda hərbi bilik və bacarıqlarını artırır.

Elvinlə söhbətimiz zamanı dedi ki, Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində və onun tabeliyində olan tədris müəssisələrində peşəkar hərbi qulluqçuların hazırlanması üçün hərtərəfli şərait var. Bütün dərəcə və vəzifələri ilə təmin olunan geniş sinif otaqları, yataqxana və yeməxana komplekslərində bütün imkanlar yaradılıb. Yeməxanada kursantlar gündə üç dəfə milli mətbəximizin nümunələrindən ibarət olan kalorili yeməklərlə qidalanırlar.

Gizir Kənan Əliyev də söhbətə qoşularaq fikirlərini bizimlə bölüşdü. Təlim və tədris proqramına əsasən keçirilən dərslərdə kursantlara silah və texnikanın taktiki-texniki xüsusiyyətləri, onunla davranış qaydaları aşılaraq, eyni zamanda praktiki döyüş atış çalışmaları yerinə yetirilir.

Günün nizam qaydasına uyğun olaraq kursantlar fiziki hazırlıqlarını artırmaq üçün mərkəzin həyatında quraşdırılan idman qurğularında məşqlər edir, geniş meydanlarda sara hazırlığı keçirlər.

Qeyd edək ki, kursu uğurla başa vuran şəxslər 3 il müddətinə bağlaşma imzalayaraq ixtisaslarına uyğun müvafiq vəzifələrə təyin olunacaqlar.

ARİZ CƏFƏROV
Azərbaycan Ordusunun
Sənədli və Tədris Filmləri Mərkəzi

Gizir Hüseynov Elvin Ədalət oğluna məxsus SQ № 0021842 nömrəli gizirin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
vəzifəsini icra edən
kapitan
Məhəmməd NƏSİRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhəri

Növbətçi

Vahid MƏHƏRRƏMOV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinedarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
sahifələndirilərək "Hərbi Nəşriyyat"ın mətbəxəsində hazırlanaraq
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəlliflə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisensiyaya № 361

Sifariş № 563

Nüsxə 4009